

FM2015/117

4. maj 2015

Sara Olsvig

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for, at der fastsættes regler, som giver virksomheder og myndigheder i Grønland mulighed for at etablere whistleblower-ordninger.

(Medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

I dag gennemføres Inuit Ataqatigiits medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsens forslag om, at etablere en whistleblowerordning. En ordning, som sikrer, at medarbejdere som får viden om forhold på eller i forbindelse med deres arbejdsplads, som er imod loven eller på andre måder uacceptable, kan meddele dette anonymt, og uden at risikere deres job.

Under behandlingen af punktet på Inatsisartuts efterårssamling i 2013 støttede alle partier forslaget, og det daværende Formand for Naalakkersuisut skrev dengang i sit svarnotat til udvalgsbehandlingen således – jeg citerer:

“Naalakkersuisut ønsker at have fokus på tiltag mod magtmisbrug og lemfældig eller ulovlig omgang med offentlige midler. Naalakkersuisut støtter derfor betænkningen og er indstillet på at arbejde for en ordning, der sikrer, at medarbejdere i administrationen kan advare om sådanne forhold uden at frygte for deres ansættelse. Naalakkersuisut er også indstillet på at arbejde for en ordning, der sikrer, at private virksomheder kan etablere ordninger, der tilsvarende sikrer, at deres medarbejdere, leverandører og kunder mv. ikke behøver at afholde sig fra at indberette om uredelighed eller ulovligheder i virksomheden”. Citat slut.

Den daværende koalition fik dog ikke gjort arbejdet færdigt og bare et år efter, som vi alle ved, blev behovet for en whistleblowerordning pludselig gjort meget håndgribelig.

Netop som vi skulle igang med efterårssamlingen her i Inatsisartut blev vi gjort bekendte med, at blandt andet netop den samme Formand for Naalakkersuisut som skrev svarnotatet havde haft lemfældig og ulovlig omgang med offentlige midler, ved misbrug af offentlige penge. Så vidt vi ved blev oplysningerne kendte via en whistleblower. En ansat i det offentlige havde uden at give sin identitet til kende givet sin viden videre, og misbruget af landskassens midler og den uærlige forvaltningspraksis blev os bekendt.

Eksemplet viser, hvor vigtigt det er at have en whistleblowerordning. Fra Inuit Ataqatigiit vil vi dog ikke undlade at sige, at vi jo i udgangspunktet skal sikre et system, som ikke via whistleblowere skal afsløres over for offentligheden og Inatsisartut i at være uærligt eller handle imod loven. Der skal være klare og høje standarder i systemet så både Naalakkersuisut og virksomheder i udgangspunktet ikke misbruger midler eller magt. Vi må stille skrappe krav til os selv om god regeringsførelse og ledelse af virksomheder. For at sikre troværdighed må der ikke kunne stilles spørgsmålstegn eller sås tvivl om vores system. Og troværdighed er netop noget af det vores land har brug for i disse år.

Vi skal vise både vores medborgere og udefrakommende interessenter, at vi stiller høje krav til regeringsførelse og til virksomhedsledelse her i landet.

Det er helt centralt i et land i udvikling og i et land, hvor vi sætter demokrati i højsædet. Det er det dette forslag om en whistleblowerordning handler om.

Fra Inuit Ataqatigiit er vi glade for, at dette for os vigtige forslag også findes vigtigt af Naalakkersuisut. Det er besluttet at en ordning skal indføres i Selvstyret. Det der nu skal følge er, at ordningen også kommer til at gælde for virksomheder, også de selvstyrejede.

Vi skal have ryddet de hurdler der står i vejen for realiseringen af dette tiltag af vejen. Vi håber, at udvalget vil tage sig godt af dette arbejde.

Vi henviser forslaget til behandling i lovudvalget inden andenbehandlingen.